

КЛАСИФІКАЦІЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА ВЕДЕННЯ ЇХ ОБЛІКУ

Фомін Г.В.

*завідувач обласних та міста Полтава курсів
удосконалення керівних кадрів 3 категорії
Навчально-методичний центр цивільного захисту
та безпеки життєдіяльності Полтавської області*

Пиляй В.В.

*викладач обласних та міста Полтава курсів
удосконалення керівних кадрів 3 категорії
Навчально-методичний центр цивільного захисту
та безпеки життєдіяльності Полтавської області*

Ніколенко А.А.

*викладач обласних та міста Полтава курсів
удосконалення керівних кадрів 3 категорії
Навчально-методичний центр цивільного захисту
та безпеки життєдіяльності Полтавської області*

Вагомість наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру об'єктивно примушують розглядати їх як серйозну загрозу безпеці людини, суспільству, а також стабільності розвитку економіки держави.

Нині у світі відбувається **всесвітня гуманітарно-екологічна революція**, що замінила **науково-технічну революцію** (умовно з 1990 року), **соціо-еколого-економічний критерій** якої – отримання максимальних матеріальних благ з мінімальними затратами та мінімальними порушеннями природного середовища.

Ріст валового національного продукту у кожній державі завжди супроводжується забрудненням довкілля. Через тривале забруднення довкілля в популяції зростає кількість спадкових генетичних аномалій. Відомо, що коли ця кількість досягає 30 відсотків, то

відповідно до біологічних законів нація починає зникати. (Коли забруднення атмосфери в 1,2 – 1,5 рази перевищує санітарно-гігієнічні норми, то поширюється захворювання імунної системи).

Сучасна цивілізація розвивається так, що людству не уникнути техногенних аварій, стихійних лих, екстремальних ситуацій, внаслідок яких гинуть люди, знищуються матеріальні і культурні цінності, а економіці завдаються збитки вразливих масштабів. Все це порушує виробничі процеси, погіршує стан довкілля й умови життєдіяльності населення. Аналіз надзвичайних ситуацій свідчить про те, що їх виникнення в 90 відсотках пов'язане з діяльністю людини.

У світі існують **сім груп небезпек**, які вивільненням своєї енергії викликають безліч надзвичайних подій, деякі з яких, в залежності від наслідків, класифікуються як надзвичайні ситуації.

Надзвичайна ситуація – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

З метою забезпечення взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій у процесі вирішення питань, пов'язаних з надзвичайними ситуаціями та ліквідацією їх наслідків, ведення державної статистики та машинного оброблення інформації в автоматизованих системах управління економікою держави, забезпечення інформаційної сумісності завдань органів різних рівнів управління в Україні здійснюється класифікація надзвичайних ситуацій та ведеться їх облік.

Залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити виникнення надзвичайних ситуацій на території України, визначаються такі їх види:

- техногенного характеру;
- природного характеру;
- соціальні;
- воєнні.

Залежно від обсягів заподіяних надзвичайною ситуацією наслідків, обсягів технічних і матеріальних ресурсів, необхідних для їх ліквідації, визначаються такі їх рівні:

- державний;
- регіональний;
- місцевий;
- об'єктовий.

Нормативно-правові акти, згідно яких здійснюється класифікація надзвичайних ситуацій в Україні:

Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій, затверджені наказом МНС України від 12.12.2012 №1400, які зареєстровані в Міністерстві юстиції України 03.01.2013 за №40/22572;

Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019-2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 №457;

Порядок класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями, затверджений постановою КМУ від 24.03.2004 №368.

Облік надзвичайних ситуацій в Україні ведуть ДСНС та її територіальні органи, а також центральні органи виконавчої влади, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання незалежно від їх підпорядкування і форми власності.

Порядок ведення їх обліку здійснюється у відповідності до Порядку ведення обліку надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою КМУ від 09.10.2013 №738.

Література:

1. Кодекс цивільного захисту України.
2. Порядок ведення обліку надзвичайних ситуацій, затверджений постановою КМУ від 09.10.2013 №738.
3. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями, затверджений постановою КМУ від 24.03.2004 №368.
4. Державний класифікатор надзвичайних ситуацій ДК

019:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457.

5. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій, затверджені наказом МНС України від 12.12.2012 №1400, які зареєстровані в Міністерстві юстиції України 03.01.2013 за №40/22572.